

വാർഷിക റിപ്പോർട്ട്

2015-16

'Towards a safer state'

KERALA STATE DISASTER MANAGEMENT AUTHORITY
GOVERNMENT OF KERALA

കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റി
കേരള സർക്കാർ

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

ദുരന്ത നിവാരണ വകുപ്പ് - കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ 2015-16 വർഷത്തെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് അംഗീകരിച്ചത് ഭേദഗതി വരുത്തി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

ദുരന്ത നിവാരണ (എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(സാധാ) നം.317/2018/DMD തീയതി,തിരുവനന്തപുരം, 30/05/2018

പരാമർശം:- 1)സ.ഉ(സാധാ)നം.2787/17/റവ തീയതി 22/06/2017

2) സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയുടെ 06/02/2018 ലെ 1156/2016/എസ്ഡിഎംഎ നമ്പർ കത്ത്.

ഉത്തരവ്

പരാമർശം(1)ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ 2015-16 വർഷത്തെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് അംഗീകരിച്ച് ഉത്തരവായിരുന്നു. പ്രസ്തുത സർക്കാർ ഉത്തരവിലെ 'കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണ നിധിയുടെ റിപ്പോർട്ട്' എന്നത് 'കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട്' എന്നത് ഭേദഗതി വരുത്തി ഉത്തരവാകുന്നു.

പരാമർശം (1)ലെ ഉത്തരവ് മേൽ ഭേദഗതിയോടെ നിലനിൽക്കുന്നതാണ്.

(ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം)
കെ.ഷൈലശ്രീ
അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി

സെക്രട്ടറി, കേരള നിയമസഭ (ആമുഖ കത്ത് സഹിതം)

എല്ലാ ജില്ലാകളക്ടർമാർക്കും

മെമ്പർ സെക്രട്ടറി , ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി, ഒബ്സർവേറ്ററി ഹിൽസ്, വികാസ്ഭവൻ, തിരുവനന്തപുരം-33

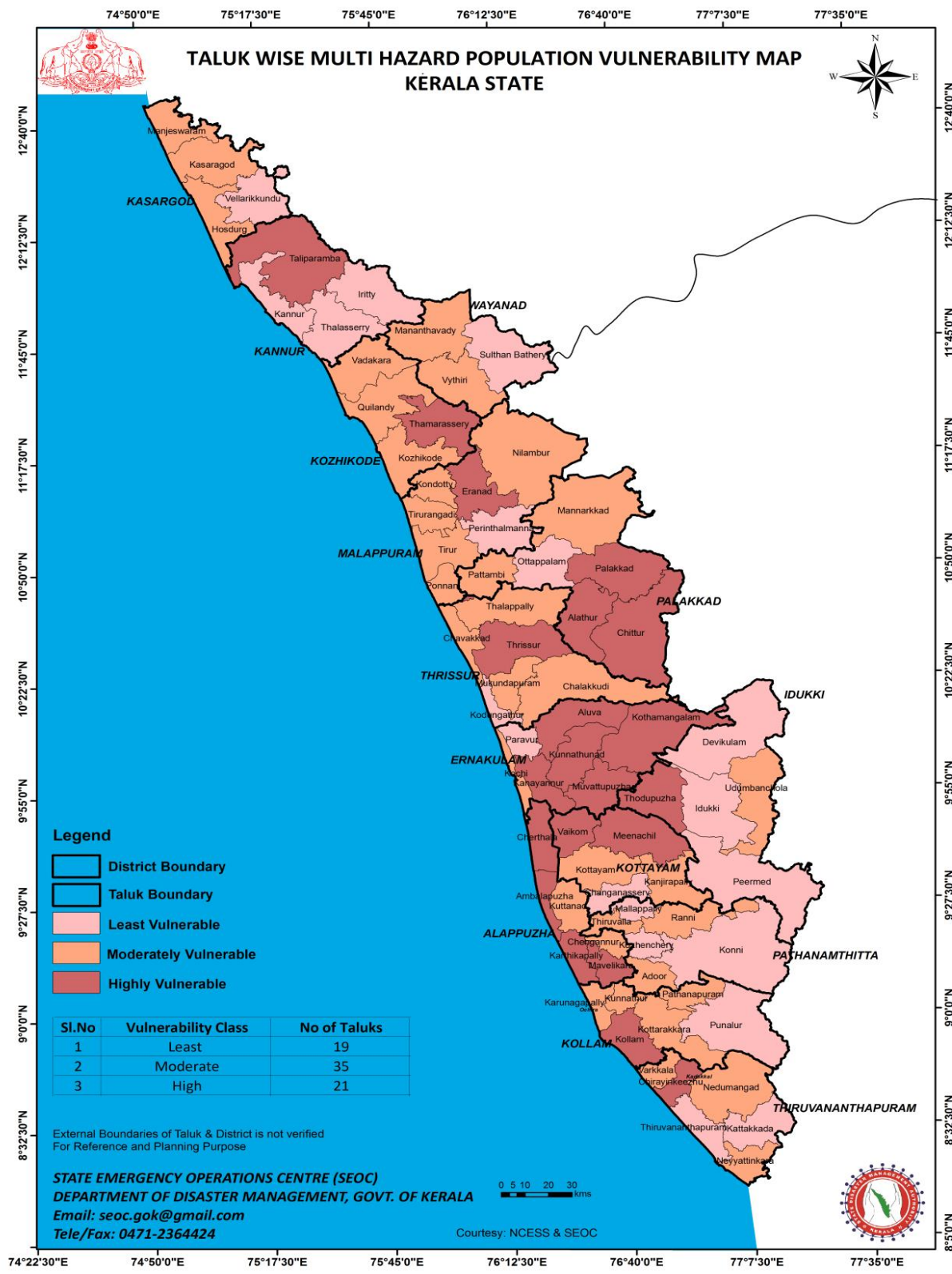
പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ(ആഡിറ്റ്)(എ & ഇ), കേരള, തിരുവനന്തപുരം

അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ ബ്രഹ്മചാഞ്ചി ഓഫീസ്, കോട്ടയം, എറണാകുളം, തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട്

സ്റ്റോക്ക് ഫയൽ/ഓഫീസ് കോപ്പി

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

ഉള്ളടക്കം

ആമുഖം		i
1. പരിപാടികൾ		1
1.1 സംസ്ഥാന സവിശേഷ ദുരന്തങ്ങൾ		1
1.2 ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ ആസ്ഥാന മന്ദിരം		1
1.3 ഓപ്പറേഷൻ അനന്ത		2
1.4 വരൾച്ചാ ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ		2
1.5 ഭൂകമ്പ നിരീക്ഷണ ഉപകരണ സംവിധാനം		6
1.6 തീരദേശ ദുരന്ത സാധ്യത നിരീക്ഷണ സംവിധാനം		6
1.7 ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ - യു.എൻ.ഡി.പി പദ്ധതി		6
1.8 സോയിൽ പൈപ്പിംഗ് (കുഴലികൃത മണ്ണാലിപ്പ്) ഗവേഷണം		8
1.9 സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യനിർവ്വഹണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യയും വാർത്താ വിനിമയവും		8
1.10 ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റി എന്നിവയുടെ ശാക്തീകരണം		8
1.11 ജില്ലാ അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യനിർവ്വഹണ കേന്ദ്ര ശാക്തീകരണം		9
1.12 വാർത്താവിനിമയ സംവിധാനങ്ങൾ		9
1.13 എൻ.ഡി.ഇ. എം ഡാറ്റാബേസിന്റെ ദക്ഷിണമേഖലാ പരിശീലനം		11
1.14 ഇൻഡിസ് ഡാറ്റാ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പരിശീലനം		11
1.15 രാസ-വ്യവസായ ദുരന്തനിവാരണ സമ്മേളനം		11
1.16 മോക്ഡ്രിൽ		12
1.17 കുഫോസ് സർവ്വകലാശാലയിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ദ്വിദിന പരിശീലനം		12
1.18 നഗരവെള്ളപ്പൊക്ക ദുരന്തനിവാരണ സെമിനാർ		13
1.19 ദുരന്ത സാധ്യതാ ലഘൂകരണവും കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന അനുരൂപീകരണവും സംസ്ഥാനതല ശില്പശാല		13
1.20 ആരോഗ്യ അത്യാഹിത വിഭാഗത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കായുള്ള പരിശീലനം		13
1.21 ഉൽക്ക എന്നു കരുതപ്പെടുന്ന വസ്തു		14
1.22 ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണ ആസൂത്രണ രേഖ		15
1.23 ദുരന്തനിവാരണം അടിയന്തിര പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കൈപ്പുസ്തകം		15
2. 2015-16-ലെ സാമ്പത്തിക വിനിയോഗം		16
3. ഉപസംഹാരം		17

ആമുഖം

2005 ലെ കേന്ദ്ര ദുരന്ത നിവാരണ നിയമപ്രകാരം എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും സംസ്ഥാന-ജില്ലാ ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റികൾ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്. കേരള സംസ്ഥാനദുരന്ത നിവാരണ ചട്ടം 2007 Kerala Extraordinary Gazette S.R.O No. 201/2007 dated 1st March 2007 (amendments) vide S.R.O No. 583/2013 dated 17th July 2013 and S.R.O No. 263/2016 dated 2nd March, 2016) പ്രകാരം കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി 2007 ൽ സ്ഥാപിതമായി. സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ അധ്യക്ഷൻ ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രിയാണ്. ബഹു റവന്യൂ മന്ത്രി, ബഹു. കൃഷി മന്ത്രി, ചീഫ് സെക്രട്ടറി, ആഭ്യന്തരകാര്യ സെക്രട്ടറി, റവന്യൂ ദുരന്ത നിവാരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി, സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യനിർവ്വഹണ കേന്ദ്രം മേധാവി എന്നിവർ അംഗങ്ങളാണ്. ചീഫ് സെക്രട്ടറി ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറും, റവന്യൂ-ദുരന്തനിവാരണ സെക്രട്ടറി കൺവീനറും, സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യനിർവ്വഹണ കേന്ദ്രം മേധാവി മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയുമാണ്.

ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ നടത്തിപ്പ് കാര്യങ്ങൾ ചീഫ് സെക്രട്ടറി അധ്യക്ഷനായ സംസ്ഥാന എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. ജില്ലാ അതോറിറ്റികളുടെ അധ്യക്ഷൻ ജില്ലാ കളക്ടറും, സഹ-അധ്യക്ഷൻ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് അധ്യക്ഷനുമാണ്.

കേരളം ബഹുവിധ ദുരന്ത സാധ്യതാ പ്രദേശമാണ്. ദുരന്ത സാഹചര്യം ഉള്ള വാക്കുന്ന 17 പ്രകൃതി പ്രതിഭാസങ്ങളും 22 മനുഷ്യജന്യ പ്രതിഭാസങ്ങളും കേരളത്തിൽ ഉണ്ടെന്നു കണക്കാക്കുന്നു.

ദുരന്ത സാധ്യത അപഗ്രഥനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരളത്തിലെ 21 താലൂക്കുകൾ ബഹുവിധ ദുരന്ത സാധ്യതകളാൽ അതീവ ദോഷപൂർണ്ണത (Vulnerability) ഉള്ളവയാണ്.

ദുരന്ത സാധ്യതകൾ ഉൾക്കൊണ്ട് ആവശ്യമായ സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ദുരന്ത ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്ന ചുമതല ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്.

കേന്ദ്ര ദുരന്ത നിവാരണ നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 70(2) പ്രകാരം ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് സംസ്ഥാന നിയമസഭയുടെ മുന്നിൽ സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ സംസ്ഥാന എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റി (എസ്.ഇ.സി) 18-2-2016 ന് ചേർന്ന് 2015-16 ലെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി സർക്കാരിൽ സമർപ്പിക്കുവാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. പ്രസ്തുത നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് ഇംഗ്ലീഷിൽ ഒരു റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി 20-10-2016 ചേർന്ന എസ്.ഇ.സി മുൻപാകെ സമർപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ട് മലയാളത്തിലാക്കി സമർപ്പിക്കുവാൻ എസ്.ഇ.സി നിർദ്ദേശിച്ചു.

1. പരിപാടികൾ

1.1) സംസ്ഥാന സവിശേഷ ദുരന്തങ്ങൾ

സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണ നിധി (State Disaster Response Fund)യുടെ 10% സംസ്ഥാന-സവിശേഷ ദുരന്തങ്ങളുടെ പ്രതികരണത്തിന് ഉപയോഗിക്കുവാൻ 14-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ അനുവദിച്ചിരുന്നു. ഇതിൻ പ്രകാരം ഇടിമിന്നൽ, തീരശോഷണം, ശക്തമായ കാറ്റ് എന്നിവ സംസ്ഥാന സവിശേഷ ദുരന്തങ്ങളായി അംഗീകരിച്ച് GO (Ms)No. 343/2015/DMD dated 23-07-2015 പുറപ്പെടുവിച്ചു. ഇത് വഴി കേന്ദ്ര ദുരന്ത പ്രതികരണ നിധിയുടെ സഹായം അനവധി ദുരന്തബാധിതർക്ക് നൽകുവാൻ സാധിച്ചു. കേരളത്തെ നടുക്കിയ പൂറ്റിങ്ങൽ വെടിക്കെട്ടപകടത്തിൽ ദുരന്തബാധിതരായവർക്ക്, പ്രകൃതി ദുരന്തമല്ലെങ്കിൽകൂടി, ദുരന്ത പ്രതികരണ നിധിയുടെ സഹായം ലഭ്യമാക്കുവാൻ സംസ്ഥാന എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായ സവിശേഷ അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിച്ച് തീരുമാനിക്കുകയും GO (Ms) No. 318/2016/DMD dated 25th May 2016-ൽ പ്രകാരം അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു.

1.2) ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ ആസ്ഥാന മന്ദിരം

സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ ചട്ടം വകുപ്പ് 7 പ്രകാരം തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിൽ തൈക്കാട് വില്ലേജിൽ സർവ്വേ നമ്പർ 90 ൽ, കനകക്കുന്നൂ കൊട്ടാര വളപ്പിനെതിർവശം, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് എഞ്ചിനീയേഴ്സ് വളപ്പിൽ GO (MS) No. 453/2014/DMD dated 30th October 2014 പ്രകാരം ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ ആസ്ഥാന മന്ദിരം നിർമ്മാണമാരംഭിച്ചു. സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യനിർവഹണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ സവിശേഷ ആവശ്യകതകൾക്കനുസൃതമായി പത്മശ്രീ ജി. ശങ്കർ ആണ് ഡിസൈൻ നിർവഹിച്ചത്. ഹാബിറ്റാറ്റ് ഗ്രൂപ്പ് ആണ് ഈ കെട്ടിടം 7.68 കോടി രൂപയ്ക്ക് നിർമ്മിക്കുന്നത്. നിലവിൽ പരിമിതമായ സൗകര്യങ്ങളോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യനിർവഹണ കേന്ദ്രം ഈ കാര്യലയത്തിലേക്ക് മാറുന്ന മുറയ്ക്ക് അതിവിപുലമായ ദുരന്ത നിരീക്ഷണ, പ്രവചന, വിദൂരസംവേദന സാങ്കേതിക വിദ്യ സ്ഥാപിക്കപ്പെടും. പ്രസ്തുത സംവിധാനത്തിനായി 6.04 കോടി രൂപ 13-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ സഹായത്തിൽ നിന്നും സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണനിധിയിൽ നിന്നും GO (Rt) No. 65/2015/DMD dated 9-02-2015 ഉം, GO ഉം (Rt) No. 2383/2016/DMD dated 4-05-2016 ഉം പ്രകാരം അനുവദിച്ചു. കെൽട്രോൺ ആണ് ഈ സംവിധാനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നത്.

ഈ കെട്ടിടത്തിന്റെ നിർമ്മാണ ഉദ്ഘാടനം 5-5-2015 ന് സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി ചെയർമാനായ ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി നിർവ്വഹിച്ചു.

പ്രസ്തുത ഉദ്ഘാടനത്തിനോടനുബന്ധിച്ചു നടന്ന ശില്പശാലയിൽ കരസേന, തീരസംരക്ഷണ സേന, സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണ സേന, പോലീസ്, കുടുംബശ്രീ എന്നിവർ പങ്കെടുത്തു. GO (Rt) No. 1628/2015/DMD dated 27th March 2015 പ്രകാരം അഞ്ച് ലക്ഷം രൂപ ഈ പരിപാടിക്കായി അനുവദിച്ചു.

1.3) ഓപ്പറേഷൻ അനന്ത

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിലും സംസ്ഥാന ദുരന്ത ലഘൂകരണ നിധിയുടെ സഹായത്തോടെയും ചെയ്ത പദ്ധതിയാണ് ഓപ്പറേഷൻ അനന്ത.

ഡിഡിഎംഎ ചെയർ പേഴ്സൺ നടപടി ക്രമ നം: H1-33275/15(2);dtd 02.05.2015 (അനുബന്ധം7), ആദ്യപാദത്തിൽ മുപ്പതു കിലോമീറ്ററോളം കനാലുകളും, ഓടകളും വൃത്തിയാക്കുകയും മൂന്നരമീറ്ററോളം വീതി കുട്ടുകയും ചെയ്തു. ഗവൺമെന്റ് ഉത്തരവ് G.O(Rt)No.178/15/DMD;dtd.12.05.2015 പ്രകാരം ഇത് അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമത പരീക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടതിനായി 17.05.2016 ൽ 66.8 മില്ലിമീറ്റർ മഴ പെയ്തപ്പോൾ വെള്ളക്കെട്ട് ഭീഷണിയിൽ ആയിരുന്ന തമ്പാനൂരിലും പരിസര പ്രദേശങ്ങളിലും വെള്ളക്കെട്ട് അനുഭവപ്പെട്ടില്ല. അനവധി കൈയേറ്റ മേഖലകളെ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കൂടി ഒഴിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.

ഇതേപ്രവർത്തനങ്ങൾ കണ്ണൂർ ജില്ലയിലും കൂടി വ്യാപിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അവിടുത്തെ പ്രധാന തോടുകളും കുളങ്ങളും ശുദ്ധീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അവലോകനം 19.05.2016 നു തിരുവനന്തപുരത്തു ഒരു ദേശീയ ശില്പശാലയിലൂടെ നടക്കുകയുണ്ടായി.

2016 ഫെബ്രുവരിയിൽ നടത്തിയ ബജറ്റ് അവതരണത്തിൽ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മറ്റു ജില്ലകളിലും കൂടി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് പരാമർശമുണ്ടായി, അതിലേക്കായി നോൺ പ്ലാൻ ഫണ്ടിൽ നിന്ന് സാമ്പത്തിക സഹായം അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ ഉദ്ദേശത്തിനായി പുറത്തിറക്കിയ സർക്കാർ ഉത്തരവ് താഴെ ചേർക്കുന്നു.

സർക്കാർ ഉത്തരവ്	സംഖ്യ
GO(Rt)No. 2687/2015/DMD dated 25-05-2015	5 lakhs
GO(Ms) No. 207/2015 DMD dated 25-05-2015	10 crores
GO (Rt) No. 6010/2015/DMd dated 18-11-2015	12.45 crores
GO(Rt) No. 892/2016 DMD dated 5-02-2016	10 crores

1.4) വരൾച്ചാ ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ആഗസ്റ്റ് 2012 മുതൽ മെയ് 2013 വരെ കേരളം കഠിനമായ വരൾച്ച നേരിടുകയുണ്ടായി. ഇത് സംസ്ഥാനത്തെ വരൾച്ചയെ നേരിടുവാൻ തയ്യാറെടുക്കുന്ന

തിനായി പ്രേരിപ്പിച്ചു. വളരെ വിശദമായ വരൾച്ചാ ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുകയും തയ്യാറെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

എല്ലാ ജില്ലകളെയും അത് അറിയിക്കുകയും ആവശ്യമായ ധനസഹായം നൽകുകയും ചെയ്തു. ഫെബ്രുവരി, മാർച്ച് മാസങ്ങളിൽ തന്നെ ഇത് ജില്ലാ അതോറിറ്റികളെ അറിയിച്ചു. ഗവൺമെന്റ് സർക്കുലർ 16789/K3/2016/DMD; 04-03-2016 പ്രകാരം വരൾച്ച നേരിടുന്നതിന് തയ്യാറെടുപ്പു നടത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുകയുണ്ടായി. സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ പൊതു തത്വം എന്ന നിലയിൽ വൻകിട നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇതിൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല. സംസ്ഥാനത്ത് മാതൃകാ പരമായ 4 പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇവിടെ കുറിക്കുന്നു.

1.4.1) മഴപ്പൊലിമ - തൃശ്ശൂർ മാതൃക

ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള കിണർ റീചാർജ്ജ് പദ്ധതിയാണ് മഴപ്പൊലിമ. മഴ വെള്ളത്തെ സംഭരിക്കുകയും അത് ഒരു അരിപ്പയിലൂടെ കടത്തി കിണറുകളിലേക്കു ഇറക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ് മഴപ്പൊലിമ കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. പ്രധാനമായും തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലാണ് ഇത് ചെയ്തു വരുന്നത്. 24989 കിണറുകളാണ് ഇതുവരെ ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന സർക്കാർ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി ആണ് ഈ പദ്ധതിയിലേക്ക് ആവശ്യമായ ഫണ്ട് അനുവദിച്ചത്.

സർക്കാർ ഉത്തരവ്	തുക
GO (Rt) No. 5634/2015/DMD dated 8-05-2015	1 crores
GO (Rt) No. 970/2016/DMD dated 8-02-2016	16 lakhs

വരൾച്ചാ പ്രതിരോധ പദ്ധതിയായി മഴപ്പൊലിമയെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO (Rt) No. 5634/2015/DMD dated 8-05-2015 പ്രകാരം അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അത് എല്ലാ ജില്ലകളിലും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി അറിയിപ്പ് നൽകുകയും ചെയ്തു. കേരള ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക പരിസ്ഥിതി കൗൺസിലിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സെന്റർ ഫോർ വാട്ടർ റിസോഴ്സസ്സ് ഡെവലപ്മെന്റ് ഈ പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായി പഠിക്കുകയും മൂല്യ നിർണ്ണയം നടത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ മഴപ്പൊലിമ പദ്ധതിയുടെ ആനുകൂല്യങ്ങളെപ്പറ്റി വളരെ വിശദമായി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മഴ വെള്ളം കിണറുകളിലേക്കു റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിലൂടെ അവിടുത്തെ ഭൂഗർഭ ജലനിരപ്പ് ഉയരുന്നതിന്റെ തെളിവുകൾ ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. തീരദേശ മേഖലയിൽ കിണറുകൾ റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിലൂടെ കിണർ വെള്ളത്തിന്റെ ലഭ്യതയും ഗുണമേന്മയും വർദ്ധിച്ചതായി കാണുന്നു. എന്നാൽ ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ ഗണ്യമായ മാറ്റം കണ്ടില്ല.

1.4.2) ജലവർഷിണി

മാതൃക ജലസംരക്ഷണ പദ്ധതികൾക്ക് വേണ്ടി ദേശീയ ദുരന്ത ലഘൂകരണ നിധിയിൽ നിന്ന് സഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതിയാണ് ജലവർഷിണി. തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന കുളങ്ങളിൽ ഘടനാപരമായ വ്യതിയാനങ്ങൾ വരുത്തിക്കൊണ്ട് ജലസംരക്ഷണ മാർഗങ്ങൾ അവലംബിക്കുന്നതിനാണ് ഈ പദ്ധതി ഊന്നൽ കൊടുക്കുന്നത്. സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണ നിധിയിൽ നിന്നും സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയിൽ നിന്നുമാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ സാമ്പത്തിക ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നത്. താഴെ പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ പദ്ധതിയിൽ ചെയ്തു.

1.4.2.1) എന്റെകുളം എറണാകുളം 2016

51 കുളങ്ങൾ ഈ പദ്ധതിപ്രകാരം എറണാകുളം ജില്ലയിലെ വിവിധ പഞ്ചായത്തുകളിലായി ചെയ്തു. സമൂഹമാധ്യമങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെയാണ് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടത്. അൻപൊടു കൊച്ചി എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഒരു കുട്ടായ്മ ഇതിൽ വളരെ സജീവമായി ഏർപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഒരു പക്ഷേ ദേശീയതലത്തിൽ തന്നെ ഇത് ആദ്യമായി നടന്നതാകാം. 8.7 ലക്ഷം രൂപ ഒറ്റതവണയായി എറണാകുളം ജില്ലാ ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിക്ക് നൽകുകയും തുമ്പശ്ശേരിചിറ, (മഴുവന്നൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്) പുതുക്കിപ്പണിയുന്നതിനായി ഉപയോഗിക്കണമെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം ഇതിന്റെ തുടർനടത്തിപ്പ് ശ്രദ്ധിക്കുന്നതായിരിക്കും.

1.4.2.2) കുളംകോരു ബിരിയാണിതറാം

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ 26 കുളങ്ങളാണ് ഈ സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയത്.

1.4.3) പ്രാദേശിക വസ്തുക്കൾ കൊണ്ടുള്ള തടയണകൾ - മലപ്പുറം മാതൃക

2012 ൽ മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ വിവിധ പദ്ധതികളിലെ ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് 516 തടയണകൾ നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായി. പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ വസ്തുക്കളെ കൊണ്ടാണ് ഇവ നിർമ്മിക്കുന്നത്. ഓരോ തടയണകൾക്കും 50000 രൂപയോളം ചെലവാക്കി. മിക്ക തടയണകളും സ്ഥിരമായ സംവിധാനമായി മാറിക്കഴിഞ്ഞു. 2015 ൽ ഗവൺമെന്റ് ഉത്തരവ്

GO (Rt) No. 5634/2015/DMD; 8-05-2015 പ്രകാരം വയനാട്ടിൽ 135 മരതടയണകളും, തൃശ്ശൂരിൽ 18 തടയണകളും നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായി.

ക്രമനം	ജില്ല	സംഖ്യ
1	മലപ്പുറം	516
2	വയനാട്	135
3	തൃശൂർ	18

ഈ പദ്ധതി മറ്റു ജില്ലകളിലും കൂടി വ്യാപിപ്പിക്കാൻ തീരുമാനിക്കുകയും അത് മറ്റു ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റികളെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു.

1.4.4) ജലകിയോസ്ക് - കണ്ണൂർ മാതൃക

2012 ഡിസംബർ 26 ന് വരൾച്ചാ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഒരു ശില്പശാല ഐ.എം.ജി യിൽ വെച്ച് സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ടകാര്യ നിർവഹണകേന്ദ്രം നടത്തുകയുണ്ടായി. 2012 ലെ വരൾച്ചയ്ക്ക് ശേഷമാണ് ജലകിയോസ്കുകളുടെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കിയത്. 5000-10000 ലിറ്റർ വരെ സംഭരണശേഷിയുള്ള ടാങ്കുകൾ പൊതുസ്ഥലത്തു സ്ഥാപിക്കുന്നതിനാണ് ജലകിയോസ്കുകൾ എന്ന് പറയുന്നത്. ജില്ലാ ഭരണകൂടം കിയോസ്കുകളിൽ വെള്ളം നിറയ്ക്കുന്നതും, അതിന്റെ കണക്കും, ആവശ്യമായ രേഖകളും വാർഡ്മെമ്പറും തുടർന്ന് വില്ലേജ് ഓഫീസറും ശരിവെക്കുന്നതുമാണ്. സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO (Rt) No. 5634/2015/DMD; 8-05-2015 പ്രകാരം ഈ ആശയം ആദ്യമായി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലാണ് നടപ്പിലാക്കിയത്.

ക്രമനം	ജില്ല	സംഖ്യ
1	കണ്ണൂർ	355
2	കാസർഗോഡ്	1
3	തിരുവനന്തപുരം	27
4	കോഴിക്കോട്	6
5	ആലപ്പുഴ	264
6	മലപ്പുറം	34
7	എറണാകുളം	77

ജലകിയോസ്കുകളുടെ പ്രയോജനം താഴെ പറയുന്നവിധം ആണ്

- ജലത്തിന്റെ ഉപയോഗത്തിൽ സുതാര്യത കൊണ്ടുവരിക
- പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നത് കൊണ്ട് ജല ദുർവിനിയോഗം കുറയും
- കിയോസ്കുകൾ സ്ഥിരമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ആയതുകൊണ്ട് ഗതാഗത ചിലവുകൾ നിശ്ചിതമായിരിക്കും.
- സൗജന്യമായി ശുദ്ധജല ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യും.

ഈ ജലമാതൃക സംസ്ഥാനത്തിൽ ഉടനീളം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനായി അതോറിറ്റി ശ്രമിക്കുന്നു.

1.5) ഭൂകമ്പ നിരീക്ഷണ ഉപകരണ സംവിധാനം

വടക്കേ ഇന്ത്യയെ അപേക്ഷിച്ചു കേരളത്തിൽ ഭൂകമ്പസാധ്യത കുറവാണ്. എന്നിരുന്നാലും, കേരളത്തിൽ ഡാമുകൾ വളരെ അധികം ഉള്ളതിനാൽ അപകടസാധ്യത തള്ളിക്കളയാനാവുകയില്ല. അതുകൊണ്ടു തന്നെ കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റി, കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡുമായി ചേർന്ന് ഭൂകമ്പമാപിനികൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. മീൻകട്, ആലടി, കുളമാവ്, വള്ളക്കടവ്, ചോറ്റുപാറ, ഇടുക്കി എന്നീ ഡാമുകളിൽ മാപിനികൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ഈ സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ഡാറ്റ സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യ നിർവഹണകേന്ദ്രത്തിൽ നിരന്തരം നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഇത് സ്ഥാപിക്കാൻ സംസ്ഥാന എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റി, മൂന്നംഗ ഉപസമിതി രൂപീകരിക്കുകയും, 3.9 കോടി രൂപ സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണ നിധിയിൽ നിന്നും നൽകുകയും ചെയ്തു. (GO (Rt) No. 1637/2015/DMD; 27th March 2015). ഇതുകൂടാതെ വടക്കൻ ജില്ലകളിലെ ഭൂകമ്പങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുവാനായി പീച്ചിയിൽ കേരള വനഗവേഷണസ്ഥാപനത്തിൽ ഭൂകമ്പമാപിനി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത് ദേശീയ ഭൗമ പഠന കേന്ദ്രം പരിശോധിക്കുന്നു. കേന്ദ്ര കാലാവസ്ഥാവകുപ്പ് ഒരു ഭൂകമ്പമാപിനി തിരുവനന്തപുരത്ത് സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1.6) തീരദേശ - ദുരന്ത സാധ്യത നിരീക്ഷണ സംവിധാനം

കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടുകൂടെ ദേശീയ ഭൗമശാസ്ത്ര പഠനകേന്ദ്രം സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO(Rt) No. 4791/2015/DMD; 14-09-2015 പ്രകാരം നടപ്പിലാക്കി. ഈ സംവിധാനത്തിൽ തീരപ്രദേശങ്ങളിൽ വീഡിയോ ക്യാമറകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും അതിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ 24 X 7 ഡിസ്പ്ലേ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു. 23,22,800/ ആണ് ഈ പദ്ധതിക്കായി ദേശീയ ഭൗമശാസ്ത്ര പഠനകേന്ദ്രത്തിന് അനുവദിച്ചത്.

1.7) ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ - യു.എൻ.ഡി.പി പദ്ധതി

ദുരന്ത നിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ-യു.എൻ.ഡി.പി വളരെ വലിയ പങ്കു വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2010 മുതൽ 2012 വരെ കേരളത്തിൽ ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുകയും സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണനയം രൂപീകരിക്കാൻ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യ നിർവ്വഹണകേന്ദ്രം

സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും, ദുരന്ത ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും, അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിലുള്ള സമ്മേളനം ആയ സുരക്ഷായാനം നടത്തുന്നതിനും ഈ പദ്ധതി സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതേ തുടർന്ന് കേന്ദ്ര ആഭ്യന്തര വകുപ്പും, യു.എൻ.ഡി.പിയും ചേർന്ന് മറ്റൊരു പദ്ധതിക്കു രൂപം നൽകുകയും അത് കേരളത്തിൽ 2013 മുതൽ നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യ നിർവ്വഹണ കേന്ദ്രത്തെയാണ് ഏല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ തിരുവനന്തപുരം നഗരസഭയുടെ ദുരന്തനിവാരണ ആസൂത്രണരേഖയും, ദുരന്ത അപകട അപഗ്രഥനരേഖയും, നഗരദുരന്ത മുന്നറിയിപ്പ് രേഖയും പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും, വാർഡു തല ദുരന്തനിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയുമുണ്ടായി.

സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ഈ പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ താഴെ പറയുന്ന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചു.

- ദുരന്തലഘൂകരണം മുഖ്യധാരയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നതിന്റെ സംസ്ഥാന തല ആലോചന യോഗം.
- അത്യാഹിത വകുപ്പിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഡോക്ടർമാർക്കായി രണ്ടു ദിവസത്തെ പരിശീലന പരിപാടി കേരള സംസ്ഥാന കുടുംബക്ഷേമ ആരോഗ്യ പരിശീലന കേന്ദ്രത്തിൽ വെച്ച് നടത്തുകയുണ്ടായി.
- വില്ലേജ് തല ദുരന്തനിവാരണ ആസൂത്രണ രേഖ മൺറോതുരുത്തിലും, പെരിങ്ങരയിലും തയ്യാറാക്കുകയും ദുരന്ത നിവാരണ സമിതികൾ രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ദൗത്യസേനകൾക്കു പരിശീലനം നൽകുകയും ചെയ്തു.
- സ്റ്റേറ്റ് പ്രോജക്ട് ഓഫീസറെ നിയമിക്കുകയും, പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ള ധനസഹായവും നൽകുകയുണ്ടായി. ഈ പദ്ധതി 2017 വരെയാണ് അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ക്രമ നം	വിവരണം	പു	സ്ത്രീ	ആകെ
1	തിരുവനന്തപുരത്തെ വാർഡ് തല ദുരന്തനിവാരണത്തിൽ പങ്കെടുത്തവർ	583	1325	1908
2	ജനപങ്കാളിത്ത പഠനത്തിൽ പങ്കെടുത്തവർ	170	254	424
3	നാല് ദൗത്യ സേനകളിലായി പരിശീലനം നേടിയവർ	136	862	998
4	പ്രഥമശുശ്രൂഷയിൽ പരിശീലനം നേടിയവർ	50	192	242
5	ക്യാമ്പ് നടത്തിപ്പിൽ പരിശീലനം നേടിയവർ	23	260	283
6	തിരുച്ചിറ്റൽ രക്ഷപ്പെടുത്തൽ ദൗത്യസേനയിൽ പരിശീലനം നേടിയവർ	39	187	226
7	ഒഴിപ്പിക്കൽ ദൗത്യ സേനയിൽ പരിശീലനം നേടിയവർ	24	223	247

1.8) സോയിൽ പൈപ്പിങ് (കുഴലീകൃത മണ്ണൊലിപ്പ്) ഗവേഷണം

ചെലവുകുറഞ്ഞ ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ദുരന്ത ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഈ പദ്ധതിയിൽ നടത്തുവാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്. ദേശീയ ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ധനസഹായം നൽകുന്നത്. ഇതിന്റെ ഗവേഷണം നടത്തുന്നത് ദേശീയ ഭൗമ ശാസ്ത്ര പഠനകേന്ദ്രം ആണ്. GO (Rt) No. 1158/2012/DMD 27/02/2015 പ്രകാരം 49,73,100/- രൂപ ഇതിലേക്കായി എൻ.ഡി.എം.എ അംഗീകരിക്കുകയുണ്ടായി. കേരളത്തിലെ പല ജില്ലകളിൽ ഈ ദുരന്ത ഭീഷണി ഉള്ളതിനാൽ ഇതൊരു സംസ്ഥാന തല ദുരന്തമായി പ്രഖ്യാപിക്കുവാൻ സ്റ്റേറ്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിക്ക് പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.

1.9) സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യനിർവഹണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ (എസ്.ഇ.ഒ.സി) വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യയും വാർത്താവിനിമയവും

പതിമൂന്നാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ധനസഹായത്തോടെയാണ് എസ്.ഇ.ഒ.സിയുടെ പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചത്. സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ദുരന്തനിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകീകരിക്കുന്നത് എസ്.ഇ.ഒ.സി യിൽ നിന്നായതു കൊണ്ട് ഒരു സമ്പൂർണ്ണ തീരുമാന സഹായ സംവിധാനം ആവശ്യമായിരിക്കുകയാണ്. ഈ സംവിധാനം സംസ്ഥാനത്തിൽ സംഭവിച്ചേക്കാവുന്ന ദുരന്തങ്ങളുടെ ആഘാതം കുറയ്ക്കുന്നതിന് സഹായകരമാകും. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു സംവിധാനം ന്യൂഡൽഹിയിലെ രാഷ്ട്രപതി ഭവനിൽ ആണുള്ളത്. ബഹു. രാഷ്ട്രപതി 19.05.16 ന് ഉദ്ഘാടനം നിർവ്വഹിക്കുകയുണ്ടായി. സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO (Ms) No. 65/2015/DMD; 9-02-2015 പ്രകാരം കെൽട്രോൺ ആണ് ഈ പ്രോജക്റ്റ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. സാങ്കേതിക സഹായം നൽകുന്നത് ഐ.ബി.എം., ഇ.എസ്.ആർ.ഐ എന്നീ കമ്പനികളുമാണ്. ഈ പദ്ധതി വരുന്ന 36 മാസത്തേക്കാണ്. പദ്ധതിക്ക് 6.04 കോടി രൂപ പതിമൂന്നാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനിൽ നിന്നാണ് അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നത്.

1.10) ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി എന്നിവയുടെ ശാക്തീകരണം.

ദേശീയ ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ ധനസഹായത്തോടെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO(Rt) No. 1857/2016/DMD; 02-03-2016 പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്ത് ഈ പദ്ധതിക്ക് അംഗീകാരം ലഭിച്ചു. 94 ലക്ഷം രൂപയാണ് ഇതിനായി അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നത്. മൂന്ന് ഹസാഡ് അനലിസ്റ്റുകളാണ് ഈ പദ്ധതിയിലേക്കായി നിയമിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇവർ എറണാകുളം, കോഴിക്കോട്, തൃശ്ശൂർ ജില്ലകളിലായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

കൊല്ലം, ഇടുക്കി, വയനാട്, എന്നീ ജില്ലകളിലേക്കായി നിയമനം ഉടനെ നടക്കുന്നതാണ്. അധികമായ ധനസഹായം ഇല്ലാതെ തന്നെ ഈ പദ്ധതി എല്ലാ ജില്ലകളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനായി കേന്ദ്രസർക്കാരിന് അപേക്ഷ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. താഴെ പറയുന്ന സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റികൾക്കായി ധനസഹായം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

- No. 76/SDMA/2011; 22-11-2011: പതിനാറു ലക്ഷം വീതം(ഡി.ഡി.എം.എ പത്തനംതിട്ട, ഇടുക്കി, കോട്ടയം, വയനാട്, പാലക്കാട്)
- No. 195/SDMA/2012; 31-03-2012: Rs. 1,00,000/- എറണാകുളം ഡി.ഡി.എം.എ
- No.269/SDMA/2012; dated 31-03-2012: Rs. 25,000/- എറണാകുളം ഒഴികെ എല്ലാ ഡി. ഡി എം.എ കൾക്കും
- No.282/SDMA/2013; 30-03-2013: Rs. 28 ലക്ഷം എല്ലാ ഡി.ഡി.എം.എ കൾക്കും
- No.326/SDMA/2013; dated 19-12-2013: Rs. 7 ലക്ഷം വീതം എല്ലാ ഡി. ഡി എം.എ കൾക്കും
- No.955/SDMA/2013; dated 24-01-2014: Rs. 50,000/- വീതം എല്ലാ ഡി. ഡി എം.എ കൾക്കും
- No.153/SDMA/2014; dated 31-03-2014: Rs 10 ലക്ഷം തൃശ്ശൂർ ജില്ലയ്ക്കു നീന്തൽ പരിശീലനത്തിന്.

1.11) ജില്ലാ അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യനിർവ്വഹണ കേന്ദ്ര ശാക്തീകരണം

പത്തനംതിട്ട, കോട്ടയം, ഇടുക്കി, വയനാട്, പാലക്കാട്, എന്നീ ഡി.ഇ.ഒ.സി കളിലേക്കായി 16 ലക്ഷം വീതം നൽകി (No.76/SDMA/2011; 22-11-2011) തുടർന്ന് ഡി.ഇ.ഒ. സികൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 28 ലക്ഷം രൂപ വീതം ഡി.ഡി.എം.എ കളിലേക്കായി No.282/SDMA/2013; 30-03-2013 ഉത്തരവ് പ്രകാരം ധനസഹായം നൽകുകയുണ്ടായി. കൂടാതെ No.326/SDMA/2013; 19-12-2013 ഉത്തരവ് പ്രകാരവും, സർക്കാർ കത്ത് നമ്പർ 24121/KI/2014 ; DMD 22-05-2014 പ്രകാരവും Rs. 7 ലക്ഷം വീതം എല്ലാ ഡി.ഡി.എം.എ കൾക്കും നൽകി.

1.12) വാർത്താ വിനിമയ സംവിധാനങ്ങൾ

ദുരന്തനിവാരണ നിയമം വകുപ്പ് 22 (പി) പ്രകാരം വാർത്താ വിനിമയ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുക സ്റ്റേറ്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയുടെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ താഴെ പറയുന്ന സംവിധാനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു.

1.12.1) ദേശീയ ദുരന്തനിവാരണ സേവനങ്ങൾ (എൻ.ഡി.എം.എസ്)

സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ വാർത്താ വിനിമയോപഗ്രഹം വഴി ആശയവിനിമയം നടത്തുന്നതിന് സഹായിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് എൻ.ഡി.എം.എസ്. കേരളത്തിൽ ഇടുക്കി, വയനാട്, എറണാകുളം എന്നീ മൂന്ന് ജില്ലകളിൽ നിന്ന് എസ്.ഇ.ഓ.സിയിലേക്ക് ആശയവിനിമയം നടത്തുന്നതിനായി ഈ സംവിധാനം ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു.

ഇതിൽ ഉപഗ്രഹഫോൺ, ഹൈ ഫ്രീക്വൻസി റേഡിയോ, വി-സാറ്റ് എന്നീ ഉപകരണങ്ങളും ഇത് പ്രവർത്തിപ്പിക്കാൻ ഒരു സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധനേയും നിയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ പദ്ധതി സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO(Rt)No. 2203/2016/DMD; 30-03-2016 പ്രകാരം എസ്.ഇ.ഓ.സി യാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ദേശീയ ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയും കേരള സർക്കാരും ചേർന്ന് 2016 മെയ് 2 ന് ഒരു കരാർ ഒപ്പിടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

1.12.2) ദുരന്തനിയന്ത്രണത്തിനായി VHF വെരിഹൈഫ്രീക്വൻസി റോഡിയോയുടെ സേവനം.

ഐക്യരാഷ്ട്ര വികസന പരിപാടിയുടെയും (യു.എൻ.ഡി.പി) സുനാമി പുനരധിവാസ പദ്ധതിയുടെയും ധനസഹായത്തോടെ റവന്യൂ ദുരന്ത നിവാരണ വകുപ്പ് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന വിധം സംസ്ഥാനത്തു ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി. പല കാരണങ്ങളാൽ ഈ പദ്ധതി അതിന്റെ മുഴുവൻ സാധ്യതകളുടെയും ഫലം കണ്ടെത്തിയില്ല. ഇതിന്റെ പ്രധാന കാരണം റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് ഇത് പ്രവർത്തിപ്പിക്കാനുള്ള പരിശീലനം നൽകിയില്ല എന്നുള്ളതാണ്. ഈ ഉപകരണങ്ങൾ പല സ്ഥലങ്ങളിലും ഉപയോഗിക്കാതെയിരുന്നു എന്ന കാരണത്താലും ഉപയോഗ ശൂന്യമായി പോയിട്ടുണ്ട്. സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO (Rt) No. 2497/2014/DMd; 6-06-2014 പ്രകാരം സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ഒരു നോഡൽ ഓഫീസറെ ഇതിനായി നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ഓഫീസർ ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതും വി.എച്ച്.എഫ് റോഡിയോ സംവിധാനം പൂർവ്വാധികം ശക്തിയോടെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതും ആയിരിക്കും. അതിനായി വിവിധ അറ്റകുറ്റ പണികൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

SL.No	Office	Number
1	State Level	4
2	District headquarters(one each)	14
3	Taluk headquarters (one each)	63
4	Vulnerable villages (VHF and public address system)	295

1.13) എൻ.ഡി. ഇ.എം. ഡാറ്റാബേസിന്റെ ദക്ഷിണ മേഖല പരിശീലനം

ഐ.എസ്. ആർ.ഐയുടെ ദേശീയ റിമോട്ട് സെൻസിംഗ് സ്ഥാപനം എസ്.ഇ.ഓ സിയോട് ഈ പരിശീലനം നടത്തുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയുണ്ടായി. ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്ര ഭരണ പ്രദേശമായ ലക്ഷദ്വീപും, പുതുച്ചേരിയും ഇതിൽ പങ്കെടുക്കുകയുണ്ടായി. 2015 ജൂലൈ 30 ന് ആണ് ഈ പരിശീലനം നടത്തിയത്.

1.14) ഇൻഡിസ് ഡാറ്റ സോഫ്റ്റ് വെയർ പരിശീലനം -

2015 ജൂലൈ 23, 24 തീയതികളിൽ കേന്ദ്ര ആഭ്യന്തര വകുപ്പും, കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയും, ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയുടെ ദുരന്ത നിവാരണ ഓഫീസും ചേർന്ന് നടത്തിയ പരിശീലനം ആയിരുന്നു ഇത്. റിലീഫ് കമ്മീഷണറും/സെക്രട്ടറിമാരും അടക്കം മുപ്പത്തിമൂന്നു പേരാണ് ഈ പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുത്തത്. തമിഴ്നാട്, കർണാടകം, ഗോവ, ലക്ഷദ്വീപ്, മഹാരാഷ്ട്ര എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന്, ഉദ്യോഗസ്ഥർ പരിശീലനം നേടി. ഐക്യ രാഷ്ട്ര സഭയുടെ വിദഗ്ധർ ഈ പരിശീലനത്തിന് നേതൃത്വം നൽകി.

1.15) രാസ-വ്യവസായ ദുരന്തനിവാരണ സമ്മേളനം 5-7 ആഗസ്റ്റ് 2015

ഫിക്സിയും സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയും സംയുക്തമായി നടത്തിയതാണ് രാസവ്യവസായ ദുരന്തനിവാരണ സമ്മേളനം. ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുകയും, ബഹു. റവന്യൂ ദുരന്ത നിവാരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി അധ്യക്ഷത വഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ആദ്യത്തെ രണ്ടു ദിവസം വിഷയ സംബന്ധമായ അവതരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ മൂന്നാം ദിവസം രാസ ദുരന്തത്തിന്റെ ഒരു മോക്ക് ഡ്രില്ലും കഴക്കൂട്ടത്തുള്ള ഭാരത് പെട്രോളിയം കോർപ്പറേഷനിൽ ക്രമീകരിച്ചിരുന്നു. ഡോ. ശേഖർ. എൽ. കുര്യാക്കോസ് (മെമ്പർ, എസ്.ഡി.എം.എ) യോഗത്തിന്റെ അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. ശ്രീ ജോ ജോൺ ജോർജ്ജും, കുമാരി ലിന ജോസഫും വിഷയങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

1.18) നഗര വെള്ളപ്പൊക്ക ദുരന്ത നിവാരണ സെമിനാർ, 19 ഫെബ്രുവരി 2016

ഓപ്പറേഷൻ അനന്തയിൽ നിന്ന് പാഠങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ദിവസത്തെ സെമിനാർ തിരുവനന്തപുരത്തു വെച്ച് നടത്തുകയുണ്ടായി. എസ്.ഡി.എം.എയും കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സിയും ചേർന്നാണ് ഈ സെമിനാർ സംഘടിപ്പിച്ചത്.

1.19) ദുരന്ത സാധ്യത ലഘൂകരണവും കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന അനുരൂപീകരണവും - സംസ്ഥാന തല ശില്പശാല 7 ജൂലൈ 2015.

സംസ്ഥാനത്തിലെ എല്ലാ വകുപ്പുകൾക്കുമായി സംസ്ഥാനതലത്തിൽ നടത്തിയ ശില്പശാലയാണ് ദുരന്തസാധ്യത ലഘൂകരണവും കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന അനുരൂപീകരണവും. തിരുവനന്തപുരത്തു വെച്ചാണ് ഈ പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചത്. ഇതിൽ ക്ലാസുകൾ എടുക്കാൻ യു.എൻ.ഡി.പി യിൽ നിന്ന് ശ്രീ. അരുൺ സഹദേവും, എസ്.ഇ.ഓ സിയിൽ നിന്ന് ഡോ. ശേഖർ എൽ. കുര്യാക്കോസും നേതൃത്വം കൊടുത്തു. അതിനു ശേഷം വിവിധ സംഘങ്ങളായി ചർച്ച നടത്തി. ഇതിൽ പ്രധാനമായും ഓരോ വകുപ്പിലും ദുരന്ത നിവാരണ ആസൂത്രണം നടത്തുന്നതിനെപ്പറ്റിയും ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെ ദുരന്ത നിവാരണ നോഡൽ ഓഫീസർ ആയി നിയമിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റിയും, വകുപ്പുകൾ തമ്മിലുള്ള ഏകോപനത്തെപ്പറ്റിയും ചർച്ചകൾ നടന്നു.

1.20) ആരോഗ്യ അത്യാഹിത വിഭാഗത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കായി ദിഗ്വിപരിശീലനം - 21,22 ഡിസംബർ 2015

ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെയും യു.എൻ.ഡി.പി യുടെയും സഹായത്തോടുകൂടി ഒരു പരിശീലനത്തിന്റെ ആവശ്യകത നിർണ്ണയിക്കൽ ആരോഗ്യമേഖലയ്ക്കായി ചെയ്തിരുന്നു. ഇതിൽ ഏകദേശം രണ്ടായിരത്തോളം വ്യക്തികളെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ചർച്ചകളും അഭിമുഖങ്ങളും നടത്തുകയുണ്ടായി. അതിൽ നിന്ന് ഉരുത്തിരിഞ്ഞ ഒരു പരിശീലന പരിപാടി ആണ് ഇത്. രണ്ടു ദിവസത്തെ പരിശീലനത്തിന് കേരളത്തിലെ വിവിധ ജില്ലകളിൽ പ്രത്യേകിച്ചും ദേശീയ സംസ്ഥാന പാതയുടെ സമീപത്തായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ആശുപത്രികളിലെ അത്യാഹിത വിഭാഗ ഡോക്ടർമാർക്കാണ് പരിശീലന പരിപാടി നടത്തിയത്. ഇരുപത്തഞ്ചു ഡോക്ടർമാരാണ് ഈ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്തത്. പന്ത്രണ്ടു ജില്ലകളിൽ നിന്നുള്ളവർ ആയിരുന്നു പരിശീലനാർത്ഥികൾ. മുറിവ്, ആഘാതം, പരിക്ക്, അപകടങ്ങൾ എന്നീ സന്ദർഭങ്ങളിൽ ആശുപത്രിയിൽ ഉള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കണം എന്നത് സംബന്ധിച്ച് വിദഗ്ദ്ധപരിശീലനം ആണ് നൽകിയത്. ഇത് നടത്തുവാനായി കേരള സംസ്ഥാന ആരോഗ്യ കുടുംബ ക്ഷേമ സ്ഥാപനത്തെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. തിരുവനന്തപുരം മെഡി

കൽ കോളേജിലെ അസ്ഥിരോഗ വിദഗ്ദ്ധനായ ഡോ. സന്തോഷ് കുമാറാണ് പരിശീലനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകിയത്. ഡോ. സനൽകുമാർ (അസി. ഡയറക്ടർ), ഡോ. നീനാറാണി (പ്രിൻസിപ്പൽ) എന്നിവർ സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നും ശ്രീ ജോ ജോൺ ജോർജ്ജ്, സ്റ്റേറ്റ് പ്രൊജക്ട് ഓഫീസർ, യു.എൻ.ഡി.പി - എസ്.ഇ.ഓ.സിയിൽ നിന്നും ഇതിന്റെ പിന്നിൽ പ്രവർത്തിച്ചു. പങ്കെടുത്ത എല്ലാവർക്കും സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകി.

Suspected remains of meteorite recovered from Kolenchery, Ernakulam

1.21) ഉൽക്ക എന്ന് കരുതപ്പെടുന്ന വസ്തു 27 ഫെബ്രുവരി 2015

കേരളത്തിലെ പലരും 2015 ഫെബ്രുവരി 27 നു രാത്രി പത്തരമണിക്ക് ആകാശത്തിൽ തീഗോളം കണ്ടതായി അറിയിച്ചിരുന്നു. ഇത് പ്രധാനമായും എറണാകുളം, തൃശൂർ, പാലക്കാട്, തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, കോഴിക്കോട്, മലപ്പുറം, കണ്ണൂർ എന്നീ ജില്ലകളിൽ ആണ് കണ്ടത്. ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ഭൂമി കുലുക്കം അനുഭവപ്പെട്ടു. സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യനിർവ്വഹണ കേന്ദ്രം പെട്ടെന്ന് തന്നെ ഇതിൽ ഇടപെടുകയും ശരിയായ വിവരം സമൂഹത്തെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. ആകാശത്തു നിന്നും വീണ അവശിഷ്ടം എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്യണമെന്ന് പറഞ്ഞിരുന്നു. ലഭിച്ച അവശിഷ്ടം ജിയോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യയെ ഏല്പിച്ചു. ഇത്

ഉൽക്കയുടെ അവശിഷ്ടമാണോ അതോ മനുഷ്യനിർമ്മിതമായ മറ്റേതെങ്കിലും വസ്തുവിന്റെ അവശിഷ്ടമാണോ എന്ന് തീർത്തും പറയാൻ ഇതുവരെ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

1.22) ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണ ആസൂത്രണ രേഖ

എല്ലാ ജില്ലകളിലും ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണ ആസൂത്രണ രേഖ തയ്യാറാക്കുകയും അത് ജില്ലാ ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ രേഖകൾ 2015 ഒക്ടോബർ 5ന് കൂടിയ സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ മീറ്റിംഗിൽ അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO (Rt) No. 3104/2016/DMD; 30-07-2016 പ്രകാരം ഔദ്യോഗികമായി അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

1.23) ദുരന്തനിവാരണം അടിയന്തിര പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കൈപ്പുസ്തകം

സംസ്ഥാന അടിയന്തിരഘട്ട കാര്യനിർവഹണ കേന്ദ്രം മേൽപറഞ്ഞ കൈപ്പുസ്തകം തയ്യാറാക്കുകയുണ്ടായി. 29 ജനുവരി 2015 ൽ നടന്ന സ്റ്റേറ്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റി മീറ്റിംഗിൽ ഇത് അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിൽ ദുരന്ത സമയത്തു പാലിക്കേണ്ട അടിസ്ഥാന മാനദണ്ഡങ്ങളെക്കുറിച്ചും പ്രധാന വകുപ്പ് തലപ്രവർത്തനങ്ങളെ കുറിച്ചും പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു.

2 Financial Utilization 2015-16 – Office of KSDMA

Sl. No.	Details of Fund	Head of Account	Opening Bal	Receipt	Total	Expense	Surrender	Balance
1	SDMA Plan fund 2015-16	2053-00-094-50		1,50,00,000	1,50,00,000	1,31,54,204		18,45,796
2	SDMA Plan fund 2014-15	2053-00-094-50	2,69,61,911	0	2,69,61,911	2,06,24,273		63,37,638
3	SDMA Plan fund 2013-14	2053-00-094-50	1,98,98,873	26,576	1,99,25,449		1,99,25,449	0
4	SDMA Plan fund 2012-13	2053-00-800-90-34	4,64,930	2,95,716	7,60,646		7,60,646	0
5	SDMA Plan fund 2011-12	2053-00-800-90-34	1,94,407	25,459	2,19,866		2,19,866	0
6	SDMF-Mullaperiyar	2245-80-102-96	80,39,057	30,000	80,69,057	10,00,000		70,69,057
7	SDMF-Operation Anantha	2245-80-102-96		32,45,00,000	32,45,00,000	10,00,00,000		22,45,00,000
8	13 th FC Grant	2245-80-102-97	2,00,00,000		2,00,00,000	72,99,000		1,27,01,000
9	13 th FC Grant	2245-80-102-97	21,500		21,500			21,500
10	13 th FC Grant	2245-80-102-97	20,300		20,300	10,465		9,835
11	DM Plan fund		5,84,678		5,84,678	5,20,000		64,678
12	Miscellaneous Income			20,472	20,472			20,472
	Total		7,61,85,656	33,98,98,223	41,60,83,879	14,26,07,942	2,09,05,961	25,25,69,976

3. ഉപസംഹാരം

2015 - 2016 വർഷം സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി വളരെ സജീവമായി ദുരന്തലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടു. അതോറിറ്റിയുടെ യോഗം 5 ഒക്ടോബർ 2015 ൽ കൂടി. സംസ്ഥാന എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റി 25 ഏപ്രിൽ 2015 നും 18 ഫെബ്രുവരി 2016 നും കൂടുകയുണ്ടായി. 2016 -17 ൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ ദുരന്തനിവാരണ ആസൂത്രണ രേഖ പുറത്തിറക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനം നടന്നുവരുന്നു.

Government of Kerala

**GOVERNMENT OF KERALA
KERALA STATE DISASTER MANAGEMENT AUTHORITY**

Observatory Hills, Vikas Bhavan P.O

Thiruvananthapuram -695033

☎ 0471 - 2331345, Fax -0471-2364424

Web site: www.sdma.kerala.gov.in, Email: keralasdma@gmail.com

KSDMA